

NÉV	
NEPTUN-KÓD	

A dolgozat két részből áll: feleletválasztós kérdésekből és számítási feladatokból. A feleletválasztós kérdések megoldásait a *táblázatba kérjük átvezetni*, csak az ide átvezetett, egyértelműen jelölt válaszokat tudjuk értékelni! A számolási feladatokat *mellékszámításokkal együtt* kérjük benyújtani. Jelöljék egyértelműen, melyik feladatrészre ad választ az adott megoldás!

A feleletválasztós kérdésekre adott helyes válaszok egyenként 5 *pontot* érnek. A számítási feladatoknál részeredményre is jár pont, és ebből a feladattípusból komplett és helyes megoldásokkal legfeljebb 30 *pont* szerezhető. A dolgozat *összesen 60 pontos*. A *sikeres dolgozathoz legalább 30 pontot* el kell érni.

Két darab A/4-es pótlap és számológép használható, telefon nem!

A dolgozat megírására 60 *perc* áll rendelkezésükre.

Jó munkát!

FELELETVÁLASZTÁS

1.	2.	3.	4.	5.	6.

1. Az iparági piaci erő (hatalom) mutatója, a Lerner-index az alábbi módon adható meg egy vállalatra:

- $1/|\eta|$, ahol η a piaci (iparági) kereslet sajátár-rugalmassága.
- $H = (q_1/Q)^2 + (q_2/Q)^2 + \dots + (q_n/Q)^2$, ahol Q az iparági össztermelés volumene, q_i pedig az i . vállalat kibocsátása.
- $(P - MC)/MC$, ahol P a piaci ár, MC a határkölség.
- Több helyes válasz is van a felsoroltak között.
- Egyik előző válasz sem helyes.

2. Ha egy Cournot-duopóliumban az egyik vállalat költsége nő, akkor ...

- a legjobb válasz függvénye kifelé tolódik.
- outputja csökken, miközben a másik vállalaté nő.
- az iparági mennyiség változatlan, de a HHI nő.
- az iparági termelés és a HHI egyaránt csökken.
- Egyik előző válasz sem helyes.

3. Egy kartell-megállapodást könnyebb betartatni egy piacon, ha ...
- az árak nem ismertek széles körben.
 - a vállalatok között nagyok a méretbeli és költségkülönbségek.
 - az iparágban folyamatos, stabil keresleti viszonyok érvényesülnek.
 - a termékek differenciáltak.
 - Az előző esetek mindegyikében könnyű betartani a kartell-megállapodást.
4. Monopolisztikus verseny esetén...
- szabad a piacra való ki- és belépés.
 - teljesen homogének a termékek a tökéletes versenyhez hasonlóan.
 - a termék ára megegyezik a határköltséggel, mert a keresleti görbe vízszintes.
 - mindig pozitív profit realizálható a negatív lejtésű keresleti görbe végett.
 - Egyik előző válasz sem helyes.
5. Egy monopólium két piacra termel. Az inverz keresleti függvények $p_1=400-q_1$ és $p_2=400-2q_2$. A határköltség állandó, és kisebb 400-nál. A vállalat harmadfokú árdiszkriminációt alkalmazhat.
- A monopólium ugyanolyan árat kér a két piacon.
 - Az 1. piacon magasabb árat kér, mint a másodikon.
 - Az 1. piacon alacsonyabb árat kér, mint a másodikon.
 - Ennyi információ alapján nem lehet választani az előző lehetőségek közül.
 - A monopólium ilyen körülmények közt nem alkalmazhat árdiszkriminációt.
6. Válassza ki a hamis állítást! Egy vállalat a stratégiai viselkedések közül a nem kooperatív stratégiai viselkedés mellett dönt. Ennek formája lehet, hogy ...
- fúziót próbál létesíteni a vállalat.
 - megpróbálja növelni versenytársa költségeit.
 - K+F tevékenységbe ruház be.
 - felfaló árat alkalmaz.
 - kizáró árképzéssel él.

SZÁMÍTÁSI FELADATOK

1. Ismert, hogy egy iparágban vezető vállalat működik kompetitív szegéllyel, utóbbi 10 vállalatból áll. A kompetitív vállalatok ugyanolyan költséggörbével bírnak, és együttes kínálatuk $Q^S = -500 + 3P$ alakban adható meg. Az iparág keresleti görbéje inverz alakban: $P = 2000 - 0,5Q$. Az árvezérlő vállalat esetében $TC = 100Q_V$.

- Mekkora lesz a piacon kialakuló ár?
- Adja meg a vezető vállalat profitját!
- Határozza meg a HHI-t ebben az iparágban!

(5+2+3 pont)

2. Egy vállalat egyszerre, 9:16 arányban termel kék és zöld zoknikat, amelyek megtermelt mennyiségét rendre q_1 és q_2 jelöli, a termelési folyamat pedig a következő költségfüggvénnyel jellemezhető: $C(q_1, q_2) = 50q_1 + 50q_2 - 25\sqrt{q_1q_2}$. A cég számára egy tanácsadó cég a zöld zoknik termelésének külön, szakosodott vállalatba való kiszervezését ajánlja, azt állítva, hogy így javítható a termelés hatékonysága, ha ezen új cég költségviszonyait is a fenti függvény jellemzi.

- Igaza van-e a tanácsadó cégnek, gazdaságosabban termelheti-e a két cég külön-külön a kék illetve a zöld zoknikat, mintha a termelés egy cégben maradt volna?
- Adja meg a vállalat sugármenti átlagköltség-függvényét!
- Jellemző-e a vállalat termelésére a többtermékes méretgazdaságosság?

(4+3+2 pont)

3. Egy bárban kétféle fogyasztói csoportnak kínálnak koktélok. Az egyik csoport az egyetemistáké, az ő keresletük $q_1 = 120 - p_1$. A másik a dolgozóké, akikre a következő inverz kereslet jellemző: $p_2 = 200 - 2q_2$. A koktélok előállításának határkölsége 10, a fix költség 40.

- Mekkora az egyes csoportoknak eladott mennyiség és a kért árak, ha a bár tulajdonosai harmadfokú árdiszkriminációt alkalmaznak (a koktélok kifizetésekor elkérik az egyetemistáktól a diákigazolványukat)?
- Milyen kétrészes árakat alkalmaz a vállalat, ha a korábbi megoldás helyett elsőfokú árdiszkriminációt használ? (Azaz a bárba való belépéskor ellenőrzi, kinek van diákigazolványa, és ez alapján kér belépési díjat, majd a koktélokért egységárat kér.)
- Melyik esetben jár jobban a vállalat? Adja meg, melyiknél mekkora profitot érhet el!

(4+4+3 pont)